

obvykle doplňované kontrastním černým pozadím. Z práce W. Steinera jasně vyplývá, že přes vizuální příbuznost je v tomto případě na místě termín rytina do fólie, zatímco pojem eglomisé přísluší odlišné technice. Označuje podmalby, na nichž je malba barvami a laky (nejčastěji lazurovými, u kontur však též krycími) celoplošně

nebo lokálně podložena kovovou fólií dodávající malbě specifický lesk.

Jako celek monografie vyniká názorostí rovněž při rozlišování dalších technik spojených s malířstvím na skle a představuje tak cenný přírůstek v bibliografii podmalby na skle.

Luboš Kafka (EÚ AV ČR, v. v. i.)

Pavel Zavadil (ed.), Čeští jezuité objevují svět. Dopisy a zprávy o plavbách, cestách a živobytí z Ameriky, Filipín a Marián (1657–1741). Argo, Praha 2015, 831 s. + obrazová příloha.-

Publikace představuje rozsáhlý výbor z korespondence českých jezuitů z let 1657–1741, kterou zaslali ze svých zámořských cest a nových působišť svým představeným v Evropě. Příslušné texty dopisů českých misionářů z latinských originálů vybral a do češtiny přeložil, k vydání připravil a úvodní studii napsal Pavel Zavadil, poznámky jsou společným dílem Pavla Zavadila a Simony Binkové, která se též zhostila závěrečného doslovu.

Samotné listy zahrnují popisy cest po evropských zemích jako je Itálie a Španělsko, výjimečně i Portugalsko, ale především znamenají rozsáhlý exkurz do dějin „české“ přítomnosti v zámořských misiích ve španělské a portugalské Americe 17. a 18. století, v tzv. Západních Indiích, tedy v Karibské oblasti, Mexiku, Střední a Jižní Americe či na Filipínských a Mariánských ostrovech, někdejším španělském Tichomoří.

Tato korespondence vydává nejen svědectví o statečnosti, pevné víře a důvěře v Boha svých pisatelů, nýbrž i barvitě a emotivní popisy nového světa, do něhož

jezuité vstoupili mnohdy jako vůbec první obyvatelé českých zemí. Především je plná skvělých cestopisných črt, popisů dobrodružných událostí, informací o sžívání se nových přistěhovalců s domorodými obyvateli, jakož i třeba unikátních zpráv o tom, jak v tehdejší době fungovala lodní doprava a co všechno obnášela taková transoceánská plavba trávající týdny až měsíce ke vzdáleným břehům Ameriky či Filipín. Stranou pozornosti českých jezuitů nejsou ani popisy jihoamerických velehor, amazonského pralesa, ale i místní fauny a flóry, klimatu či domorodého obyvatelstva a tamních událostí. V jejich zprávách najdeme rovněž četná pozorování evropské reality, například náboženských oslav, soudů, poprav a jiných událostí každodenního městského života v katolické části Evropy.

Svým tematickým zaměřením, ale i obsahovou pestrostí a pečlivostí přístupu ke zpracovávanému archivnímu materiálu se jedná o ojedinělý publikační počín, který si jistě najde řadu čtenářů.

Markéta Holubová (EÚ AV ČR, v. v. i.)